

ÅRSPLAN 2024-2025

SVARTÅS BARNEHAGE

Kunst av Sverre Kopstad 6 år

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

INNHOLD

1.	Fakta om barnehagen	5
2.	Hva er en årsplan	5
3.	Barnehagenes overordnede mål	6
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	6
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	6
4.	Barnehagens innhold	6
	Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	7
	Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
	Barnehagen skal fremme danning	8
	Barnehagen skal fremme læring	8
	Barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	9
	Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	10
	Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	10
	Barnehagens arbeid med mangfold	11
	Merkedager 2024-2025:	12
	Barnehagens arbeid med samisk kultur	13
5.	Spesielle tema for vår barnehage	13
	Livsgledebarnehage	13
	Trafikksikker barnehage	13
6.	Tenk sammen	14
7.	Medvirkning i planleggingsarbeidet	14
	Barneperspektivet	14
	Foreldreperspektivet	15
8.	Planlegging, vurdering og dokumentasjon og progresjon	16
	Svartås barnehages planverktøy	16
	Personvern	16
	Arbeidsmåter, endring og evaluering	17
	Progresjon og fagområder	18
9.	Overganger	19
	Ny i barnehagen	19
	Overganger innad i barnehagen	19
	Overgang barnehage - skole	19
10.	Viktige datoer og merkedager	20

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

SVARTÅS BARNEHAGE

Feltspatveien 6B, 3221 Sandefjord

Tlf 33 41 94 60/90 99 66 47

e-post styrer: gerd.merethe.carlsen@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

FORORD

Inkluderende praksis som grunnlag for å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn

Barnehagen skal være en arena som ivaretar og inkluderer alle barn, uavhengig av språk, kjønn, etnisk bakgrunn, seksuell orientering og fysiske eller kognitive forskjeller. Alle barn er likeverdige og alle barn skal få like muligheter til å utvikle seg gjennom lek, utforskning, omsorg, læring og danning. Dette krever et kompetent barnehagepersonell som er tett på barna, som har god kjennskap og kunnskap om barns utvikling og barndom i et nåtids- perspektiv. Det krever at alle som jobber med barn rustes i møte med hverdagens behov. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er de viktigste bidragene for å skape et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Skal vi sikre at vi klarer å inkludere alle barn må vi jobbe for at alle barnehager har inkluderende praksis.

Det er viktig å jobbe aktivt med inkluderende praksis i barnehagen av flere grunner. Vi skal sikre at vi fremmer et barnehagemiljø der alle barn føler seg verdsatt og akseptert uavhengig av bakgrunn, evner eller ferdigheter. Dette bidrar til å skape et trygt og positivt leke- og læringsmiljø som støtter barnas utvikling og trivsel. I tillegg fremmer inkluderende praksis sosialt samspill og empati blant barna, som er viktige ferdigheter å utvikle tidlig i livet. Samtidig gir en barnehage preget av inkluderende praksis en læringsarena hvor barn opplever respekt for mangfold og ulikheter, noe som senere i livet bidrar til å bygge et inkluderende og demokratisk samfunn.

Skal vi lykkes med inkluderende praksis må vi også lykkes med å integrere den spesialpedagogiske praksisen inn i barnehagens fellesskap. Inkluderende spesialpedagogisk praksis legger vekt på å skape et læringsmiljø som er tilgjengelig for alle barn, uavhengig av deres individuelle behov eller ferdigheter. Dette innebærer en forståelse for at alle barn er unike og lærer på forskjellige måter, og at tidlig intervensjon og støtte kan ha en betydelig positiv effekt på barns utvikling og danning.

Inkluderende spesialpedagogisk praksis handler ikke bare om tilrettelegging og støtte for barn med særskilte behov men om å skape et læringsmiljø der hvert barn får mulighet til å oppnå sitt fulle potensial. Dette krever en kontinuerlig innsats for å reflektere over og forbedre praksis, i samarbeid med hele barnehagen, i seksjonen og på tvers av kommunalområdet vårt.

Sammen med skole og PPT jobber barnehagene med å utarbeide tiltak som skal bidra med et varig kompetanseløft innenfor det spesialpedagogiske feltet og sikre at våre ansatte har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. Dette arbeidet kalles Kompetanseløftet og er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PPT og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

Vennlig hilsen, Annemarte Meland Bekkevold, seksjonsleder barnehage

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Svartås barnehage er en av Sandefjords 23 kommunale barnehager, og ble bygget i 1982. Barnehagen har pr i dag to avdelinger for barn over tre år, og en avdeling for barn under 3 år. Vi har fleksibel inndeling av barnegruppene, som er tilpasset søkermassen. Det betyr at gruppeinndelingen kan variere noe fra år til år.

Barnehagens åpningstid er fra kl. 07.00 - 16.30.

Svartås barnehage ligger 3 km fra Sandefjord sentrum, i nærheten av Nygård sykehjem, Bugården idrettspark, og Pindsle. Vårt nærmiljø byr på mange muligheter for ulike aktiviteter. "Svartåsfjellet" er rett utenfor gjerdet, og vi ligger i gangavstand til fine turmål.

2. HVA ER EN ÅRSPLAN

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage vil omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold

«Det handler om å leke»

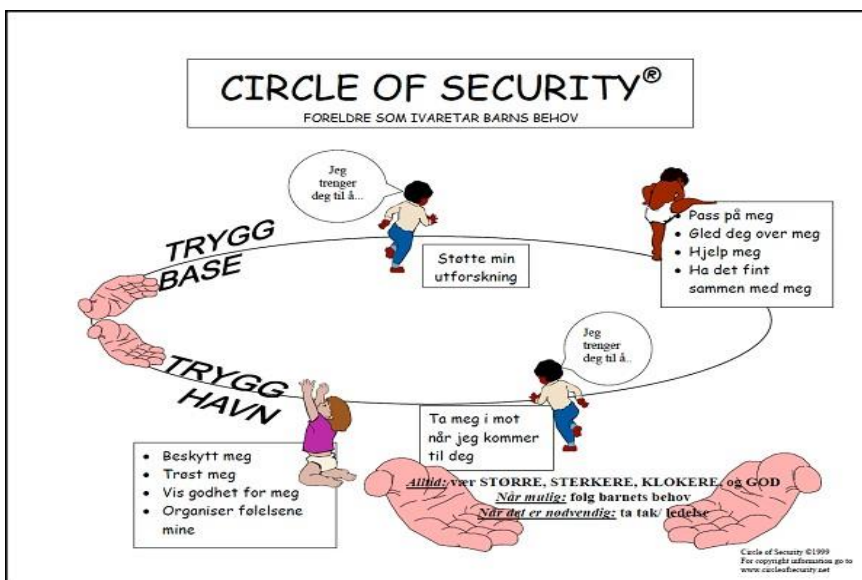
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

Dette handler om sensitive voksne som har forståelse for barnas behov og utvikling. I Svartås-barnehage betyr dette at:

- Tilknytning og trygghet preger arbeidet i barnehagen, og vi bruker COS-sirkelen (circle of security) bevisst
- Vi er sensitive for barnas ulike uttrykk og behov
- Vi lytter til barna
- Vi støtter og oppmuntrer barna
- Vi prøver å se hva som ligger bakenfor barnets adferd
- Vi anerkjenner at barn er forskjellige
- Vi har et ledig fang og gir trøst og kos

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

Mål: Barna opplever et spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring.

Leken er barns viktigste samværsform, og er en arena for inkludering, mangfold, utvikling og læring. Det er viktig å få innpass på denne arenaen, og det er de ansattes ansvar å sørge for at alle kan delta i

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

fellesskapet. Et spennende og variert fysisk lekemiljø og påloggede ansatte, er viktige faktorer for et godt psykososialt barnehagemiljø.

Barnehagen har lek som innsatsområde, og har valgt å jobbe ut ifra fagboken «Barn er budbringere», skrevet av Line Melvold (STYD). Boken er et resultat av tre års forskningsarbeid i barnehager om hva som kan bidra til nye perspektiver på psykisk helsefremmende arbeid, mennesker og miljøer. Boken presenterer 6 punkter som må ligge til grunn for å skape et godt lekemiljø:

- Personalet har **kunnskap om** barns rett til lek, lekens betydning og lekens egenverdi i barns liv.
- Vi **organiserer** dagen slik at barna kan sette i gang, styre og strukturere leken sin selv.
- Vi har **fysiske miljøer** der kunnskapen om lek gjenspeiles.
- Vi strukturerer rom, leker og materialer slik at det **inviteres til** lek.
- De **ansatte deltar** i barns lek på en støttende og utforskende måte.
- De ansatte har et tilgjengelig **fagspråk** knyttet til lekens betydning, lekemiljøer og materialer.

I Svartås barnehage 2024-2025 er fokuset:

- Vi tilrettelegger lekemiljøet til ulike typer lek. Vi ominnreder rom, lager lekekroker, og leketorg. Vi legger ut «spor» for å inspirere til lek.
- Vi har søkelys på de ansattes rolle i leken – å være pålogget i lek
- Vi har lekeprosjekter som er inspirert av bøker eller fortellinger.
- Foreldre får mer informasjon om lekeprosjektene i de pedagogiske periodeplanene

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer».

I Svartås barnehage ser vi på danning på følgende måte:

God kvalitet på samhandlingsprosesser og relasjoner mellom barn-voksne og barn-barn er forutsetninger for gode dannelsingsprosesser. I Svartås barnehage er det den ansattes ansvar å se og veilede barna slik at mestrer hverdagen. Personalet skal jobbe aktivt for å skape trygge og forutsigbare rammer.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Svartås barnehage betyr dette at:

- Barn lærer gjennom hele dagen i alle aktiviteter. Vi oppmuntrer til undring, læring og mestring i hverdagssituasjoner
- Vi tilrettelegger tema og aktiviteter med ulik tilnærming slik at barna bruker flere sanser i læringsprosessene
- Vi støtter barna og er aktive sammen med barna i læringsprosessene. Samtidig skal barna lære at «øvelse gjør mester»
- Vi har progresjon i aktivitetene og i gruppetilbudet
- Vi deler opp barna i mindre grupper
- Vi jobber med ulike prosjekter over tid
- Vi gjentar og repeterer ord, begreper og aktiviteter

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for og sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid (§41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017)

Et godt psykososialt miljø er avgjørende for barns læring og trivsel. Mobbing og krenkelser i barnehagen kan være vanskelig å avdekke, men forskning viser at et bevisst personale som har høy relasjonskompetanse evner i stor grad både å avdekke og forebygge mobbing.

Begynnende mobbing og utestengelse i barnehagen kan arte seg som erting, utestengelse i lek, latterliggjøring ol. Vi kaller det mobbing når det foregår over tid.

Barnas trivsel er de voksnes ansvar!

Samarbeid med foreldre er viktig i arbeidet med barnas trivsel!

For å forebygge mobbing og diskriminering har vi følgende rutiner:

- Sandefjord kommune har en plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- De ansatte har tydelige holdninger til mobbing og diskriminering
- Vi har kunnskap om temaet og er bevisste på at barns trivsel er de voksnes ansvar
- Teamet samarbeider så fort vi ser at et barn ikke har et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø. Vi har nulltoleranse for mobbing §41
- Vi har en enkle retningslinjer på hvordan vi møter barn som krenker andre barn
- Vi informerer og samarbeider med foreldre og har samtaler med de involverte barna
- Vi arbeider med en tilbakemeldingskultur der ansatte sier i fra til hverandre om uønsket adferd
- Vi melder ifra til styrer hvis det er barn som opplever krenkelser fra andre barn §41
- Vi lager aktivitetsplan i samarbeid med foreldre §42 Vi foretar en skriftliggjøring av tiltak på individ, gruppe og organisasjonsnivå.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- Vi melder ifra til styrer hvis det er ansatte som krenker barn §43
- Vi melder ifra til seksjonsleder hvis styrer krenker et barn §43
- Vi sørger for opplæring av nyansatte
- Intern forebyggende plan: Positiv involvering og grenser

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

Tiltakene som er beskrevet under kapitlene danning, omsorg, lek, inkludering og mangfold fremmer vennskap og fellesskap.

I tillegg vil vi nevne at vi oppfordrer barna til å si ja når noen spør om å være med på lek. Det hender at en lek har rammer som gjør at det er et begrenset antall som kan delta, og vi ser at leken har best kår i mindre grupper. I disse tilfeller skal personalet hjelpe barnet inn i annen lek, eller sette i gang en lek eller aktivitet sammen med barnet. Hvis det er et barn som stadig blir holdt utenfor fellesskapet vil vi sette inn flere tiltak.

Vi har klare råd til foreldre som gjelder bursdagsfering, slik at barn ikke opplever å bli holdt utenfor. Dette snakker vi om på foreldremøtet i september.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling».

Mål: Barna opplever et godt språkmiljø preget av glede og mestring

Våre tiltak for å oppnå dette:

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av talespråket. Det er i den perioden barnets vokabular og begrepsbevissthet øker mest. Forskning viser at barnets vokabular og begrepsbevissthet i førskolealder gjenspeiler leseforståelsen oppover i klassetrinnene.

Vi må ha et begrep for å begripe!

Norge er en flerkulturell nasjon, og Svartås barnehage gjenspeiler samfunnet og har et stort språklig mangfold. Vi har søkelys på **språk og kommunikasjon**, og har laget en plan for språkarbeidet i barnehagen.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

De voksne er gode språkmodeller ved å:

- Snakke tydelig, rolig, og bruke enkle ord.
- Sette ord på gjøremål, handlinger og følelser
- Gå i dybden på begreper
- Snakke MED og ikke til barnet
- Ha øyekontakt med barnet
- Stille åpne og undrende spørsmål
- Bruke kroppsspråk og tegn
- Presentere barna for nøkkelord og nøkkelbegreper som blir brukt i temaperioder og i leken

Ulike språkaktiviteter i Svartås barnehage:

- Vi synger sanger og har rim og regler i samlingsstundene
- Vi har et musikktilbud fra Kulturskolen med fokus på rytme og språk
- Vi har høytlesing på alle avdelinger hver dag.
- Vi har bøker med ulike sjangere og fra ulike land
- Vi legger vekt på begrepsinnlæring knyttet til temaperioder
- Vi har fokus på samtalen mellom barn og voksne gjennom hverdagsaktivitetene
- Vi bruker "Språkposer", konkreter og bilder for å forsterke en fortelling eller et budskap
- Vi henger opp bilder som utgangspunkt for samtaler
- Vi bruker enkle tegnspråk-symboler
- Vi tilrettelegger for rollelek inne og ute
- Vi starter med å bruke ASK-symboler som støtte til språket under tilvenning og måltidet

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

Vi ser mangfold som en ressurs.

Barnehagen er et minisamfunn hvor forskjellighet møtes gjennom ulike barn, foreldre og ansatte. Mangfold som ressurs oppmuntrer til forskjellighet, verdsetter ulike språk og kulturer, leke-former og familieformer. I Svartås har vi dette mangfoldet, og vi anerkjenner at det er mange måter å tenke, handle og leve på.

Generelt:

- Vi møter alle barn og foreldre med respekt for den de er og deres bakgrunn.
- Vi tilrettelegger for gode fellesskapsopplevelser inne og ute
- Vi har som grunntanke at når barna mestrer og gleder seg sammen, blir bånd og tilhørighet styrket
- Vi fokuserer på leken som en av de gode fellesskapsopplevelsene (se kapitlet om lek)
- Personalet er bevisst sin rolle som relasjonsbygger og lekeinspirator
- Vi jobber for at personalsammensetningen gjenspeiler mangfoldet i barnegruppa

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- Vi markerer ulike høytider og merkedager som er representert i barnegruppa
- Førskolegruppa har FNs barnerettigheter – artikkel 2 og artikkel 8 i fokus i oktober måned
- Vi jobber for å ha et utvalg av barnebøker, leker, bilder og materiell fra andre kulturer
- Vi gir positiv oppmerksomhet på å kunne mange språk

Lov om barnehager §1 sier «Barnehagen skal bygge på de grunnleggende verdiene i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverdighet og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

Rammeplanen kap. 9 sier videre: «Den kristne tradisjonen er en viktig del av norsk og europeisk kultur og historie. En innføring i denne tradisjonen åpner perspektiver og skaper sammenhenger som bidrar til at barna kan orientere seg i det norske samfunnet» ... «Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og få erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

MERKEDAGER 2024-2025:

Vi har et flerkulturelt mangfold i Svartås barnehage. Vi markerer både kristendommens høytider, og vi har markering av andre viktigste merkedager, som for eksempel ID. Formålet med å markere ulike høytider i barnehagen, er å vise interesse for og respekt for andre og deres livsverden. De pedagogiske periodeplanene beskriver hvordan vi markerer disse høytidene/merkedagene.

Barnehagen inviteres til kirken i forbindelse med både jul og påske. 4 åringene går i kirken til jul og 5 åringene går til påske. Hvis foreldre ikke ønsker at barna går i kirken, må de si ifra om dette og barna får tilbud om å være i barnehagen.

- 23.september -Tegnspråkdagen (Løkka og Svingen)
- 24.oktober – FN dagen og barns rettigheter (førskolegruppa)
- Desember måned – markering av den kristne julefeiringen (Løkka og Svingen)
- 6.februar – Samenes dag
- Mars-april – 31.mars - markering av Id-al fitr og ramadan (Løkka og Svingen)
- April – markering av den kristne påskefeiringen (førskolegruppa)
- 17.mai – markering av at vi fikk egen grunnlov (Løkka og Svingen)
- Stolthet over å være den man er – markering i juni

Vi skal samarbeide med Samarbeidsutvalget om hvordan vi skal markere de ulike merkedagene og høytidene. Foreldre skal få god informasjon om mål og tiltak.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Svartås barnehage synliggjør vi samisk språk og kultur ved å markere samenes dag 6.februar med en utedag for hele barnehagen. Vi har samisk kultur som tema over to uker i førskolegruppa. Hvis vi hadde hatt barn eller foreldre med samisk bakgrunn, har vi rutine på å være i dialog med familien om hvordan vi skal markere dette.

5. SPESIELLE TEMA FOR VÅR BARNEHAGE

LIVSGLEDEBARNEHAGE

«Livsglede for Eldre» er en folkehelseorganisasjon som arbeider for at alle eldre skal ha en god og meningsfull hverdag gjennom gode opplevelser.

Svartås barnehage er en livsgledebarnehage. Det betyr at vi har et samarbeid med Nygård sykehjem som ligger i kort gangavstand fra barnehagen. Vi besøker sykehjemmet jevnlig, og har felles aktiviteter sammen med de eldre. Hensikten er å stimulere til felles aktivitet, som gir både de eldre og barnehagebarna en mulighet til å være en ressurs for hverandre.

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE

Sandefjord er godkjent som trafikksikker kommune.

Å bli en trygg og selvstendig trafikant tar mange år og krever kontinuerlig trening. Derfor er det viktig å legge grunnlaget for barnas trafikkforståelse tidlig. Å ferdes trygt i trafikken er ikke alltid like enkelt for små barn.

Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Barn lærer mest når de er ute i trafikken

Trafikksikkerhet i Svartås barnehage betyr pr i dag at:

- Vi har trygge og tydelige rutiner for hvordan vi ferdes med barn i trafikken/på tur
- Vi bruker materiell (utgitt av Trygg trafikk) når vi lærer om trafikksikkerhet sammen med barna. Barna lærer enkle trafikkregler for fotgjengere, sikring i bil, sykkelhjelme, og bruk av refleks.
- Vi snakker om trafikksikkerhet når vi er på tur.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

6. TENK SAMMEN

Tenk sammen er en arbeidsmåte i Sandefjord kommune som innebærer at alle som jobber med barn, unge og familier skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får enklere tilgang til på hjelp, bedre hjelp, og dermed få en større sjanse til å lykkes med å nå sine egne drømmer og mål. Dette innebærer et utvidet, tydelig og godt samarbeid om barnets beste med barnets familie og alle på laget rundt barnet. Dette betyr at vi skal samhandle på tvers og bygge gode rutiner og gode samarbeidsrutiner.

I Svartås barnehage ivaretar vi tidlig innsats ved å:

- Vi har gode rutiner internt når vi under oss over barns adferd
- Vi har gode rutiner internt når vi opplever at foreldre har en utfordrende hverdag
- Vi har som mål å tidlig opprette et samarbeid med foreldrene om barnets og familiens beste
- Vi har som mål å være tidlig ute med å drøfte, søke hjelp og veiledning på tvers av etater og faggrupper
- Vi presenterer for alle foreldre de ulike foreldreveilednings-tilbudene vi har i Sandefjord kommune
- Vi har tidlig innsats som målsetting

QR-kode til informasjon om Tenk Sammen

[Sandefjord - Tenk sammen - prosjektet](#)

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntret til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.».

Barn uttrykker seg både kroppslig og språklig, og begge uttrykksformene er måter å si fra/uttrykke seg på. Vi må tolke barnas mimikk, kroppsholdning, gråt, latter og smil for å forstå hva barnet mener eller hvordan det har det. Barnemedvirkning kan sees på som en holdning, - en måte å se og lytte til barn.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

I Svartas barnehage betyr det at:

- Personalet kjenner barna godt, og kan tolke barnets adferd og uttrykk
- Vi tar barnas tanker og meninger på alvor
- Alle barn blir lyttet til hver dag
- Vi har pedagogiske periodeplaner og planlagte aktiviteter, men vi endrer av og til fokus ut ifra barnas interesser og behov
- De eldste barna er med og planlegger enkelte arrangementer og aktiviteter
- Vi har barnesamtaler om trivsel og lek

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

Foreldremedvirkning og samarbeid i Svartas barnehage:

Ta kontakt: Vi oppfordrer foreldre til å ta kontakt hvis de lurer på noe, hvis de undrer seg over vår praksis eller er misfornøyde med noe som har skjedd. Det er viktig at vi får tilbakemeldinger raskt, slik at vi kan oppklare og eventuelt endre på vår praksis.

Pedagogisk leder kontakter foreldre, hvis hen undrer seg over barnets utvikling og trivsel, og når det er behov for at vi i samarbeider om barnets beste.

Samarbeidsutvalget (SU):

- SU består av to representanter fra foreldrene med vara, og to representanter fra de ansatte. Styrer fungerer som sekretær.
- SU behandler og godkjenner årsplanen.
- SU blir forelagt viktige saker som handler om barna trivsel

Viktige samarbeidsarenaer:

- IST daglig dialog: En digital samarbeids-app mellom hjemmet og barnehagen
- Foreldretavle i garderoben
- Oppstartsamtale: En samtale med foreldrene i forbindelse med oppstart for nye barn.
- Daglig kontakt: En viktig møteplass på morgenen og ettermiddagen, mellom foreldre og ansatte.
- Foreldremøte: Møte for alle foreldrene en gang i året
- Foreldresamtaler: Samtaler med begge foreldrene 2 ganger i året
- Arrangementer: Vi har ulike arrangementer gjennom året for foreldre og barn – se datoplanen
- Digital foreldreundersøkelse annenhvert år
- Barnehagene i Sandefjord har rutine «To foreldre» som handler om hvordan vi samarbeider rundt barnet når foreldrene går fra hverandre.
- Tilbud om foreldreveiledning: Sandefjord kommune har ulike tilbud om foreldreveiledning individuelt og i gruppe. Barnehagen informerer om dette på foreldremøter og foreldresamtaler.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON OG PROGRESJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

SVARTÅS BARNEHAGES PLANVERKTØY

Vi har valgt å dele planverket vårt i tre hovedgrupper. Plandokumentene bygger på hverandre og må sees i sammenheng.

1. Årsplan for Svartås barnehage (dette dokumentet): Årsplanen beskriver hvordan vi jobber med formålsparagrafen og målene i barnehageloven og rammeplanen. Årsplanen er et forpliktende måldokument for personalet.

Årsplanen skal gi foreldre, eier, barnehagemyndighet og andre interesserte informasjon om barnehagen.

2. Pedagogisk periodeplan: Publiseres til foreldrene ca. 6-8 ganger i året. Her beskrives mål og metoder mer detaljert.

3. Ukeplan: Planen er et verktøy først og fremst for personalet, for å planlegge og gjennomføre et godt tilrettelagt tilbud for alle barn. På ukeplanen dokumenteres det pedagogiske arbeidet, gruppeinndelinger og hvem som har ansvar for hva.

4. Ulike standarder og planer: Vi kan ikke gjengi alle planer her i årsplanen eller i periodeplanene. Derfor henviser vi til ulike planer eller standarder, for eksempel; språkarbeid i Svartås barnehage, retningslinjer for grensesetting, utestengelse, tilknytningsarbeidet i barnehagen og plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

5. Kompetanseplan for ansatte i Svartås barnehage: Vi har en plan som viser hvordan vi jobber med barnehagebasert læring og utvikling av ansatte. Planen beskriver også andre prioriteringer og temaer personalet har fokus på i sine møter/treffpunkter.

PERSONVERN

De kommunale barnehagene har felles retningslinjer for personvern, som omfatter bla fotografering og oppbevaring av bilder og dokumenter.

Foreldrene fyller ut et samtykkeskjema, der de må svare ja eller nei på en del spørsmål vedr personvern.

Foreldre kan ikke ta bilder av andres barn uten samtykke fra foreldrene. Derfor har vi «fotoforbud» på opptreden når det er mange barn på scenen, og når barna for eksempel går Lucia. Foreldre kan selvfølgelig ta bilde av egne barn.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

ARBEIDSMÅTER, ENDRING OG EVALUERING

Vi har en praksis som er tilpasset gruppen og enkeltbarn (alder og modenhet), og som må endres ved behov. De vanligste arbeidsmåtene/tilnærmingene våre er:

- Å ha god organisering og god ledelse på avdelingen
- Å lage arbeidsplaner og prosjektplaner, der vi trekker inn fagområdene
- Å veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter
- Å ha lik praksis og felles holdninger til barn, læring og voksenrollen
- Å ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser og initiativ
- Å stimulere barna til undring
- Å repetere og gjenta sanger, spill og aktiviteter
- Å stimulere barna til å mestre nye ting
- Å dele opp barnegruppen i interessegrupper og andre smågrupper

Endring:

Endringer i hverdagen er en del av arbeidssituasjonen i barnehagen. Noen endringer er raske å innføre og forholde seg til, og andre endringer må bearbeides gjennom lengre prosesser. Når hele personalet skal tilegne seg ny felles kunnskap og endre på eksisterende rutiner og oppfatninger, har vi med oss DUEN (Imtec) som teoretisk modell.

Hvis vi skal lykkes med endringer, er det viktig:

- Å ikke undervurdere tiden det tar å tilegne seg ny felles kunnskap og implementere det i ny drift.
- Å ha god ledelse på enhetsledernivå og på avdelingene
- Å erfare og prøve ut i praksis
- Å gi hverandre tilbakemeldinger underveis
- Å ha temaet i fokus på møter og i planleggingsprosessen
-

Evaluering: I Svartas barnehage evaluerer/reflekterer personalet jevnlig det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, ledermøter, fagmøter og personalmøter.

- Vi bruker ståstedsanalysen til Utdanningsdirektoratet på område LEK
- Personalet observerer og iakttar barnas trivsel og utvikling kontinuerlig gjennom de daglige aktivitetene. Dette er refleksjoner/observasjoner som ikke er systematiske, eller nedskrevet, men det er allikevel den viktigste observasjonsmetoden vi har.
- Vi endrer praksis og arbeidsmåter underveis, ettersom vi evaluerer og reflekterer sammen

PROGRESJON OG FAGOMRÅDER

I Svartås barnehage jobber vi med progresjon på følgende måte:

Vi har periodeplaner og prosjektplaner gjennom året, som beskriver hva vi gjør. Aktiviteter og fremgangsmåter er både individuelt tilpasset og tilpasset gruppa som helhet. Vi velger å variere pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.

I Rammeplanens kapitler som handler om det pedagogiske innholdet i barnehagen, ser vi at Rammeplanen naturlig beskriver en progresjon i tilbudet. Planen bruker ord som beskriver hvordan vi skal tilnærme oss temaer (se under), fenomener, aktiviteter mm, og vi må tilpasse det til aldersgrupper og enkeltbarn.

I arbeidet med de yngste barna dreier det seg om å oppleve, undersøke og erfare. Etter hvert handler det om å få kjennskap til, og undersøke og oppdage videre. Jo eldre barna er, jo mer er tilbudet preget av at barna skal forstå sammenhenger, reflektere, undersøke og eksperimentere, og utvide perspektiver.

Ettersom vi har LEK som det viktigste innsatsområde, har vi beskrevet hvordan leken tilrettelegges og hva som kreves av den ansatte innenfor aldersgruppene 1-2 år, 3-4 år og 5-6 år. Vi har da tatt utgangspunkt i Rammeplanens beskrivelse av progresjon.

- Oppleve og erfare
- Få kjennskap til
- Få støtte til
- Utvikle
- Undersøke og oppdage
- Undre og reflektere
- Utforske og eksperimentere
- Forstå sammenhenger
- Utvide perspektiver, få ny innsikt

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen kap 9).

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene vil på naturlig måte være flettet inn i temaarbeid og i hverdagssituasjoner i barnehagen.

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og romslig at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære

QR-kode til standard for tilvenning

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra hjem til barnehage:

- Vi starter det nye samarbeidet med å invitere til informasjonsmøte på våren
- Barna har faste kontaktpersoner
- Vi gjennomfører en førstegang samtale med foreldre i forbindelse med oppstart.
- Vi planlegger tema, aktiviteter og organiseringen av dagen etter barnas behov
- Vi har fokus på lek og fellesskapsaktiviteter i tilvenningsperioden

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](#)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Pr i dag har vi en småbarnsavdeling med barn mellom 1-3 år, og to avdelinger med barn over 3 år.

De yngste barna flytter over på stor avdeling i august det året de fyller 3 år.

Vi sørger for at barna får tid og mulighet til å bli kjent med sin nye avdeling før de bytter barnegruppe.

I 2024-2025 flytter vi over ansatte fra småbarnsavdelingen til storebarnsgruppen for å tilrettelegge for en tryggere overgang.

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

Svartås har en egen årsplan for førskolegruppen. Denne planen deles ut til foreldrene i august.

Våre rutiner for samarbeid med skolene:

- [KBU-SKO sammenheng og samarbeid i overgangen fra barnehage til skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO plan for pedagogisk samarbeid og kompetanseoverføring - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO - Informasjon om skolestarteren \(skjema\) - Compilo \(ksx.no\)](#)

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER	
TEMA / ARRANGEMENT 2024-2025	
August, September 2024	Tilvenningsperiode på alle avdelinger. Leketema: DYR
	Førstegangssamtaler med nye foreldre
15-16.august	Plandager - barnehagen er stengt
21.august	Oppstart førskolegruppa
11.september	Foreldremøte for alle avdelinger
23.september	Den internasjonale dagen for tegnspråk – samling i førskolegruppa
Uke 38	Brannvernuke med brannøvelse for barna 20.09.23
28 el 29.august	Småfotdagen i Bugården idrettspark
Oktober	Leketema: DYR og barns rettigheter
Uke 41	Høstferieuke – (påmelding)
2.oktober	SU-møte
15.oktober	Foreldresuppe
24.oktober	FN-dagen med fokus på barns rettigheter og mangfold
	Trivsel samtaler med førskolebarna i treèr-gruppe
	Foreldresamtaler- Løkka, Svingen og Stien
November	Leketema: DYR
	Foreldresamtaler- Løkka, Svingen og Stien
29.november	Planleggingsdag – barnehagen er stengt – Kurs om LEK
Desember	Hei hå nå er det jul igjen...
	Førjulsgudstjeneste i Bugården kirke – 4-5 åringer
13.desember	Førskolebarna går Lucia på Nygård sykehjem
18.desember	Nissefest – de eldste går til Nygård sykehjem
Uke 52	Romjulen er stengt
Januar/februar 2025	
1.januar	Fridag - Nyttårsdagen
2.januar	Planleggingsdag-barnehagen stengt
14.februar	Karneval for barna

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

Uke 8	Vinterferieuka (påmelding)
5. februar	Fellessamling for Løkka og Svingen om samisk kultur
6.februar	Samenes dag med uteaktiviteter
27.februar-29.mars	Ramadan
Mars, April	
29-30-31mars	Id-al-fitr, er avslutningsfesten for Ramadan
28.mars	Id-samling med Løkka og Svingen
	Foreldresamtaler Stien, Svingen og Løkka
?	Barnehagedagen med foreldre - frukt
Uke 15	Påskefortelling – samling for Løkka og Svingen
Uke 16	Påskeuken – påmelding – barnehagen stengt kl 12.00 fra 16.april, og stenges også 17.4-21.4
Mai, Juni	
1.mai	Fridag – arbeidernes dag – barnehagen stengt
29.mai	Fridag - Kr.himmelfatsdag – barnehagen stengt
30.mai	Planleggingsdag – barnehagen stengt
16.mai	Hvordan fikk vi grunnlov i Norge? – førskolegruppa samling
17.mai	17.mai - Grunnlovsdagen
20.mai	Informasjonsmøte nye foreldre
9.juni	Pinse – barnehagen stengt
11.juni	Sommerfest for barn og foreldre
17.juni	Avslutning for førskolebarna (kun for barna)
5-6.juni	Id al-adha, er avslutningsfesten av pilgrimsferden til Mekka. Ingen markering i barnehagen
Uke 25-26	Feiring av mangfold
?	Livsgledefest på Nygård sykehjem
Juli	
Uke 28-29-30	Sommerstengt
August 2025	
1.august	1.august – oppstart nytt barnehageår
14-15.08	Planleggingsdager - barnehagen er stengt.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Gerd M Carlsen. Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg 03.07.24

«Det handler om å leke»
 Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

